

थुकि दुने

बहा: बही संरक्षण सुना याइ ?
राजेन मानन्धर - २

हर्ष उल्लासलिसैं हनीगु कृषा
जन्माष्टमी
प्रेममान डंगोल - ३

ह:पा:या चक्कंगु नुग:
प्रतिसरा साय्मि - ४

श्रद्धाया छपास: कवि पूर्ण वैद्ययात
नारद बज्राचार्य - ५

साहित्य - ६

जगत वीरसिंह कंसाकार
मिलन शाक्य
रविन्द्र रजनी श्रेष्ठ
कविन्द्रलाल प्रधान

नेपालभाषा साहित्य ख्य:या न्हू कविता ख्यलय् त:धंगु क्षति लुकुंबित ल: ल: ख: कबिताया च्वमि कवि पूर्ण वैद्य

नुपेन्द्र लाल श्रेष्ठ

कोरोना भाईस महामारी मुक्क हलिंयात हे आक्रान्त दयकात:गु दु । थुकिं गबले मुक्ति चूलाइ व न्हापा थें याउँक सास: ल्हाय् गबले खनीगु धइगु हे लकस दथुइ मुक्क हलिं वाथावाथा कनाच्चंगु दु । कोरोनाया दु:ख नेपा:यात वा नेवा:तयत जक जुयाच्चंगु ला मखु, तर नं कोरोना संक्रमणया निगुगु लहरं नेवा:तयगु नुगलय् यक्व हे तियाब्युगु दु । संक्रमणया निगुगु लहरं नेपालभाषा अले साहित्य ह्यमितयगु मिखाय् ख्वबि हे सुकाब्युगु दु । थुगु पालय् नेपालभाषा ख्यलं त:म्ह हे भाषा ख्य:या कार्यकर्ता लिसैं धिसिला:गु थां हे क्वथलाबिल । गुलिं कोरोनाया हुनिं हे मदयावन सा गुलिसिया मेमेगु ल्वय्या हुनिं नं ज्यान वन । संक्रमणया निगुगु लहर दथुइ ता: ई न्ह्य:निसैं म्हं मफयाच्चंम्ह जिवीत इन्साक्लोपेडिया कथं म्हस्युम्ह प्राध्यापक माणिकलाल श्रेष्ठ मन्त । समालोचक इन्द्र माली कोरोना संक्रमणया हे हुनिं मदयावन । अथे हे, गायक संगीतकार स्वयम्भुराज शाक्य, मूर्ति कलाकार राजकुमार शाक्य, कलाकार लिसैं अध्येता अन्वेषक एकाराम सिंह कोरोना संक्रमणया हुनिं

‘महासागरय् उव:फुति ल: दु, व जिं मस्यु तर छफुति लखय् नं जान सम्पूर्ण महासागर न्ह्यनाच्चनी पूर्ण वैद्य अन हे म्वानाच्चनी’ सुरेश किरणं च्वयादीगु दु ।

हे मन्त । गोलडन भ्वाइस प्रेमध्वज प्रधान हृदयघातया हुनिं मन्त । लिपांगु खुसी ल: ल: ख: कबिता च्वयादीम्ह नेपालभाषाया नांजा:म्ह कवि पूर्ण वैद्य नं भीत त्व:ता: थ:गु देह त्याग याना: भाल ।

व्यक: वंगु बिहिबा: बहनी यलया निदान अस्पतालय् मद्गु ख: । कब्जियतया समस्या जुइधुंका: वंगु भदौ २ गते व्यक: यलया निदान

अस्पतालय् भर्ना जुयादीगु ख:सा अस्पतालय् कोरोना परीक्षण या:बलय् रिपोर्ट पोजिटिभ क्यंगु ख: । लिपांगु इलय् अक्सिजनया मात्रा म्त्व: जूगुलिं व्यक:यात भेन्टिलेटरय् तया: वास: यानाच्चंगु ख: । तर व्यक: अन्तत: भी सकसित त्व:ता: भाल ।

नेपालभाषा साहित्य क्षेत्रय् न्हू कविताया शुरुवात या:म्ह कवि कथं कयात:म्ह वैद्य मदयधुंका: नेपालभाषा

ह्यमि अले साहित्यकारतयसं मद्गुम्ह वैद्ययात श्रद्धान्जलि प्वकुसें सामाजिक संजालय् भावना प्वकूगु दु । वरिष्ठ पत्रकारया नापं कवि सुरेश किरणं साहित्यिक ढङ्ग हे थ:गु भावना प्वकुसें पूर्ण वैद्य अमर जुयाच्चनीगु धयादिल । ‘महासागरय् ग्व:फुति ल: दु, व जिं मस्यु तर छफुति लखय् नं गन सम्पूर्ण महासागर न्ह्यनाच्चनी पूर्ण वैद्य अन हे म्वानाच्चनी’ सुरेश किरणं च्वयादीगु दु ।

कवि लिसैं गजलकार भूषणप्रसाद श्रेष्ठ च्वसापासापाखें बिचा: हाय्कुसें थ:गु फेसबुक वालय् थथे च्वयादिल, ‘बिचा: हायेका ! ‘च्वसापासा’या पुलांम्ह पासा, हनेबह:म्ह साहित्यकार पूर्णबहादुर वैद्यजु आकाभाकां मदया: नेपालभाषा-ख्य:या गद्यकविता व कवितात्मक निबन्ध-ख्यलय् पर्के मफइगु ह्याकिं वन !’

संचारकर्मी लिसैं म्येहालामि रिता महर्जनं मेट्रो एफ एमय् थम्हं कवि पूर्ण वैद्यया अन्तर्वार्ता का:गु इलय्या किपा शेयर याना: बिचा: हाय्कादीगु दु । ‘व्यक:नाप स्वापू दसांनिसैं सदां साहित्य सृजनाय् चिन्तन मनन यानावया च्वनादीगु खनाम्ह ल्यं ७ पेज्य

कोरोनाया दथुइ यँया:या साइत

यँया दक्कले त:धंगु जात्रा कथं काइगु यँया:या थुगुसीया ज्याइव:या साइत पिहांव:गु दु । नेपाल पञ्चाङ्ग निर्णायक समितिं य:सिं का:वनीगु वनयात्रानिसैं य:सिं क्वथयेगुतकया साइत सार्वजनिक या:गु ख: । पञ्चाङ्ग समितिं सार्वजनिक या:गु साइत कथं हनुमानध्वाखा तलेजु न्ह्य:ने थनीगु ‘ य:सिं’ काय्त भाद्र २३ गते बुधवा: सुथसिया १०:५२ मिनेटय् वनयात्रा याइ । नेवा: समाजया साय्मि समुदाय य:सिं ह्यत चित्तपोलस्थित य:सिंख्यलय् वनयात्राय् वनेगु याइ ।

अथे हे, य:सिंयात मा:गु मिसा पालेगु साइत व हे दिनय् बहनी ७:२७ ता: इलय्या दु । भाद्र २९ गते मंगलवा: सुथय् १०:३४ ता: इलय् य:सिं देशय् दुकाइ ।

य:सिं थनेगु साइत असोज २ गते शनिवा: सुथसिया ६:५१ ता: इलय्या पिहांव:गु दु । य:सिं थनेधुंका: यँया भ्र:भ्र: धाइ । कुमारी लिसैं गणेश व भैरवया रथयात्राया इवल्य् भाद्र शुक्ल चतुर्दशीया दिनय् क्व:नेया: न्याय्केगु परम्परा ल्यं ७ पेज्य

सम्पादकीय

व्यक्तिया मखु, नीतिया खँ ल्हाय्नु

नेकपा (एमाले) पार्टी बायावःम्ह माधव कुमार नेपाललिसें मेपिं १४ म्ह सांसदतय सांसद पद बचे जुल। थःगु पार्टी बायावीपिं सांसदतय सांसद पद खारेज यानाबीत माग यासें एमाले सभामुखयात ब्यूगु निवेदनय सभामुख मेगु पार्टी नेकपा एकिकृत (समाजवादी) विधिवत् रुपं दर्ता जुइधुंकूगु अवस्थाय सांसद पद खारेज याय्मवाःगु निर्णय जुल। थज्याःगु हे निर्णय महन्थ ठाकुरलिसें जनता समाजवादी पार्टी बायावीपिं सांसदतय हकय नं जुल। लिपांगु इलय् निगू पार्टी कुचा दलाः प्यंगू पार्टी जुल। नेकपा (एमाले) दुने ओलीलिसे असन्तुष्ट माधव कुमार नेपाल पुचः बायावनाः नेकपा एकिकृत (समाजवादी) दर्ता यात सा जनता समाजवादी पार्टी दुने नं आधिकारिकताया खँय ताः ई विवाद जुइधुंकाः निर्वाचन आयोगं उपेन्द्र यादव पुचःया आधिकारिकता बीवं महन्थ ठाकुर पुचलं लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी (लोसपा) गठन यात।

नेपालय पार्टी ब्वदलीगु छुं न्ह्युग व तःधंगु खँ मखयधुंकल। आः सरकारया नेतृत्व यानाच्चम्ह नेपाली काँग्रेसया सभापति शेर बहादुर देउवां छगू इलय् पार्टी नेतृत्वप्रति असन्तुष्टि क्यनाः नेपाली काँग्रेस (प्रजातान्त्रिक) गठन यानादीगु खः। लिपा हानं वयकः नेपाली काँग्रेसय हे लिहाभाल। जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) या खँ ल्हाय्बलय थुकी आः मूलरुपं स्वंगू पार्टी बायावीपिं नेता नेतृत्वय दु। माओवादीं पिहांवःम्ह उपेन्द्र यादवं मधेसी जनअधिकार फोरम नामं पार्टी न्ह्याकल। नेकपा एमाले बायावःपिं अशोक राई, राजेन्द्र श्रेष्ठ लगायतया नेतातयसं संघीय समाजवादी पार्टी नेपाल गठन यात। नेकपा माओवादी (केन्द्र) अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाललिसे असन्तुष्ट जुयाः पूर्व प्रधानमन्त्री बाबुराम भट्टराई नयाँ शक्ति नामं पार्टी दयकल। थ्व हे स्वंगू पार्टी एकिकरण जुयाः समाजवादी पार्टी नेपाल दयकूगु खः। मधेसवादी दलत एकिकरण जुयाः दयकूगु राष्ट्रिय जनता पार्टी (राजपा) लिसे एकिकरण धुंकाः व हे समाजवादी पार्टी नेपाल जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) जूगु खः।

आः स्वयादिसं, थुलि जक खँ ल्हाय्बलय छु छु पार्टी ग्वःकः ब्वदल, ग्वःकः एकिकरण जुल अले ग्वःकः हाकनं बायावन। थुकी छकः दुवालेमाःगु आवश्यकता खनेदु। नेपालय नेतात छाय् छधी छपुं जुइमफु, व छाय् खः ? धुवाधू पार्टी टुक्रा जुयाच्चनी, एकिकरण जुयाच्चनी अले हानं एकिकरण जूगु पार्टी टुक्रा जुइ। छाय् थथे जुयाच्चन। थ्व छगू गम्भीर विषय खः। देशया नेतृत्व थ्व हे पार्टी अले पार्टीया नेतातयसं यानाच्चंगु दु। देशया भाला कुबियाच्चंगु पार्टी व नेतात थुकथं पार्टी दुनेया विवादय न्ह्याबले तक्यनाच्चनेगु खःसा उकिया लिच्चः देय् वा देशवासीतयसं फय्मालाच्चनी। गुगु आः भीसं भोगे हे यानाच्चनागु दु।

आः थथे जुइकेमवीत थुगु समस्याया कारण नं मालेमाः। थथे जूगु नेतातयगु कारणं स्वयां कार्यकर्तातय कारणं जूगु खःला धइथे खनेदु। थन कार्यकर्तातयसं सिद्धान्तयात, विचारयात ल्यूगु खनेमदु। मात्र व्यक्तियात लिनाच्चन। थनथाय् नेकपा (एमाले) पार्टी व थुगु पार्टीया अध्यक्ष ओलीया दसु काय्। नेकपा (एमाले) या खँ ल्हाय्बलय थन ओलीया जक खँ वयाच्चंगु दु। ओलीया समर्थनय ब्वाय् जुयाच्चवीपिं कार्यकर्तातयके पार्टीया सिद्धान्त व विचार छु खः धकाः न्यन धाःसा शायद हे लिसः वइ। ओलीयात दम्भ व अहंकारं जाःम्ह नेता कथं व्याख्या यानाच्चंगु दु। ओलीयाके अहंकार वा दम्भ अप्वःगु धइगु खःसा व कार्यकर्तातयगु थज्याःगु हे व्यवहारं खः। मेमेगु पार्टी दुने नं थथे हे जुयाच्चंगु खः। नेतायात देवत्वकरण याय्गु, व्यक्तिया ल्यूल्यू जुइगु ज्या गबलेतक ? व्यक्तियात लीगु त्वःता सिद्धान्त व विचारयात लीगु गबले ?

बहाः बही संरक्षण सुना याइ ?

राजेन मानन्धर

बौद्ध व हिन्दू सभ्यताया मंकाः क्यब जुयाच्चंगु थ्व स्वनिगःया मौलिकता हे थनया बज्रयानी महाविहारत वा बहाःबहीत खः धाःसां पाइमखु। हलिमय गनं मडु कथं अनात्मवादी बौद्धतयसं नं तन्त्रया साधना यानाः बुद्ध धर्मयात बृहन्नम स्वरुप बीत थनया शाक्य व बज्राचार्यत थनिं यक्व न्ह्यः हे सफल जुइधुंकल। अज्याःगु भव्य ऐतिहासिक सम्पदा आः संरक्षण याय्माःगु अवस्थाय वःगु दु। थ्व ज्या सुनां सुयापाखे गथे यानाः याय्गु वा याकेगु धइगु चुनौति नेवाः बौद्ध समाजया न्ह्यःने वःगु दु।

इतिहासकारत व बौद्ध विद्वानत थ्व खँय एकमत दु कि व बहाःबही धइगु गुगु इलय् नेपाःया विशिष्ट बौद्ध अध्ययन केन्द्र खः, थौकन्हय्या भासं धाय्गु खःसा विश्वविद्यालय थज्याःगु। अन सुं नं भिक्षु जुयाः प्रवृजित जीवन हनाः बुद्ध धर्मया अध्ययन व अभ्यास यानाच्चनी, सयकः वःपिन्त माःगु तक ज्ञान इनाः दीक्षित दयकाछ्वइ, वा थन हे प्रवृजित यानातइ। अले थन बुद्ध धर्मया अध्ययन याय्त तिब्बतनिसें तक मनुत वयाः भिक्षु जुयाः अध्ययन यानाः थी थी बौद्ध दर्शनया विषय पारंगत जुयाः वनी। थज्याःगु अध्ययन केन्द्र सुं व्यक्तिया, परिवारया वा जाति विशेषया जक सम्पति मखुसे समस्त बौद्ध समुदायया हे मंकाः सम्पदा खः, उकिं हे ला अन सामान्यजन, साहु महाजन जक मखु स्वमय जुजुपिं हे वयाः संस्कार यानाः दयकेगु व ल्हवनेगु यानावंगु भोगे इतिहासं धयाच्चंगु दु।

समयचक्रया खँ, भीसं न्यनातयागु, ब्वनातयागु खँ कथं जुजु जयस्थिति मल्लं नेवाः बौद्ध समाजयात जबरजस्ती हिन्दु ढाँचाय हिलाब्युबलय अथे बहाःबहीलिइ प्रवृजित जीवन हनाच्चवीपिं वज्राचार्य भिक्षुपिन्त गृहस्थ जुइ मायकाब्यूगु धाय्गु चलन दु। थन हजारौं वर्ष पुलांगु थ्व बौद्ध अध्ययन केन्द्रयात बौद्धभिक्षुपिन्सं छम्ह जुजुया आदेशं जक हे चतक भिक्षु वसः पुनाः गृहस्थ जूगु खः वा भिक्षुपिं हे यस्सें चीवर त्वःताः गृहस्थ जूगु धइगु गबले वमचाइगु अध्ययनया विषय खः। थ्व लेख उखेपाखे वनीमखु।

लिपाया अवस्थाय भीसं खनाच्चना कि बहाः बहीलिइ बुद्ध धर्म व दर्शनया अध्ययन, अनुसन्धान त्वाःदल, उकिया पलेसा अन पूजापाठ इत्यादि संस्कारजन्य ज्या जक जुल। न्हापायापिं बौद्ध विद्वानतय सन्तान शाक्य व वज्राचार्य नेवाःतयगु थी थी थर थें सामान्य थर जक जुल। बहाःबही धइगु हिन्दुतयगु पूजाआजा याय्गु मन्दिर थें जक जुल, गन व वज्राचार्यपिन्सं पुजारी वा पुरोहित जुइगु जिम्मा कयाः पूजा आजा यानाबी, अले मेपिं बौद्धत सामान्य जन थें वनाः छः दर्शन यानाः, सिन्हः तिनाः स्वां कयाः लिहाँवइ। अन भिक्षु धइपिं मन्त, दिनसा शाक्य व वज्राचार्यपिनि उमेर दुपिं काय्मस्तयत प्यन्हुतक संस्कार कथं चुडाकर्म धकाः सँ खाकाः भिक्षु दयकी, हानं चीवर त्वाकाः सामान्य गृहस्थ यानाः छैय् लित इइ। थ्व क्रमय भगवान बुद्ध बियाविज्याःगु गबले महिलीगु धर्म उकिया मुलरुप स्वयाः यक्व हे पात, तर नं देशया काल परिस्थिति प्रतिकूल ज्वलय बुद्धधर्मयात हे हिन्दु परम्पराया गाबलं न्ययकाः हे सां बुद्ध धर्मयात धर्म धाय्गु अवस्था ल्यंकातल, थुकियालागि समस्त बौद्ध समुदाय अबलय्या शाक्य वज्राचार्यपिंप्रति कृतज्ञ जुइमाः।

थ्व हिलावंगु परिस्थितिइ नं बहाः बही धइगु समुदाय व राज्यया हे सम्पति तिति। भीसं अतिक हनाबना तयातयापिं विद्वान वज्राचार्य गुरुपिं अनया रक्षक, पालक व धर्मदर्शनया व्याख्याता हे जक खः व सम्पतिया मालिक, अथे बहाःबहीलिइ च्वनेगु धइगु निजी वा पुख्यौली सम्पतिया भोगचलन याय्गु मखु धकाः धाल धाःसा उकियात अन्यथा काय्माःगु अवस्था दइमखु। राज्य व अथाह धनसम्पति द्यु अज्याःगु बहाःबहीप्रति थःगु जिम्मेवारी व हस्तक्षेपकारी भूमिका त्वःतुगु अले भिक्षु वसः त्वःताः हे नं परिवारया जिम्मेवारीलिसें विहारय वयाः वा च्वनाः उकिया जिम्मेवारी नं कयाः धर्मयात थःगु हे कथं निरन्तरता बियाच्चंगु धकाः भीसं थुइकाच्चना। उकिंसं सरकारं भूमियालिसें छँ द्यःगः व सार्वजनिक स्थलया लगत कयाः स्वामित्व माःबलय सु गन च्वनाच्चन उकियात थःगु नामय निस्सा दयकेगु अवस्था वःबलय अनया गृहस्थ भिक्षुपिन्सं उकथं हे यानाः थःगु धार्मिक जिम्मेवारी व संरक्षणकारी भूमिकायात भन्नु क्वातुकल धकाः सामान्यजन थुइकातल।

संसारया दक्व खँ अनित्य धइगु ला बुद्ध शिक्षाया न्हापांगु त्वाथः हे खः। व द्वःछि न्यासः दँ पुलांगु अज्याःगु कलाकृतिं जाःगु बहाःबही थौं संरक्षणया अभावय न्हियान्हिथं जीर्ण जुयावनाच्चंगु भीसं खनाच्चना। विहार वा महाविहार धइगु नाम हे क्यं, व द्यःछँ खः, देमः खः, धार्मिकस्थल अले व मनु च्वनेगु थाय् मखु। तर थौं शायद हे अज्याःगु बहाःबही ल्यं दिन गन मनुतयगु बसोबास मदु। बुद्ध धर्मया अध्ययन अध्यापन जक याय्त दयकातःगु व थासय परिवार हे च्वनाः सामान्य मनुत थें जीवन हनकि, नयगु, च्वनेगु, धनेगु मचाखाचा दयकेगु जक मखु अंशवण्डा जुल कि वा मिया हे वनकि व याकनं जीर्ण जुइगु ला सकस्यां सिसुगु हे खँ जुल।

स्वाभाविक रुपं भोगे बहाःबहीत स्यनावनाच्चंगु दु, दुना हे वनाच्चंगु दु। विशेष यानाः तःभुखाचं यक्व क्षति याःगु नं भीसं खनाच्चना। थ्व बहाःबहीत भोगे नेवाः संस्कृतिया लिधंसा धकाः गर्व याइपिं भी हे थुकिया खबला खसेलि थुकिया जीर्णोद्धार याय्गु जिम्मा नं भोगे हे खः धकाः मधाःसे फइमखु। धुलिमछि धाय्धुंकाः थौ थ्व नं धाय्त भोगे बाध्य कि पुलांगु बाखं कनाः किसिन्हाय् छुइ गुलि अःपु वर्तमानय व गौरवमय इतिहासया निरन्तरता लुइके उलि हे थाकु। थौं भोगे पुर्खां त्वःताथकूगु औसत बहाःबहीया अवस्था गथे च्वं छकः बिचाः यानास्वःसा यथार्थ भीसं ध्वाथुइ।

थज्याःगु अवस्थाय भोगे मौलिक संस्कृति, धर्म व सामाजिक चालचलनया प्रतिनिधित्व याइगु बहाःबहीतय अतिक्रमण व दुरुपयोगं मुक्त यानाः थःगु मौलिक स्वरुप व प्रयोगय लित हय्माःगु खँय विवाद दइमखु। तर थज्याःगु बहुमुल्य सम्पदात स्यंके न्हंके गुलि अःपु उलि ल्हवने अःपु मजू। देय्या हे इज्जत जुइधुंकूगु थज्याःगु स्मारक संरक्षण याय्गु जिम्मा राज्यया हे खः, तर नेवाःतयगु सम्पदा व संस्कृति रक्षा यानातयत सरकार आःतक गुलि सकारात्मक दु धकाः बिचाः याना स्वत धाःसा उलि आस काय्थाय मदु।

गर्वया खँ खः कि नेवाःतयसं गुलि नं सम्पदा धकाः धर्म संस्कृति न्ह्याकेत मठ मन्दिर, बहाःबही दयकातःगु दु, व भौतिक संरचना जक मखसे उकियात म्वाकातयत, उकियालिसें स्वानाच्चंगु धार्मिक सांस्कृतिक क्रियाकलाप जात्रा पर्व न्ह्याकेत अले व सम्पदाया कालगाति क्षति जुइबलय जीर्णोद्धार याय्त आयस्ता वइगु प्रसस्त जग्गा जमिन तयातःगु दइ। अथे हे भोगे बहाःबहीया ल्युने नं अन धार्मिक सांस्कृतिक ज्याइवःयात निरन्तरता बीत अले अज्याःगु संरचना ल्हवनेत अथे

हे जग्गा जमिनया व्यवस्था दु। व जग्गा जमिन आः गुलि दु, पाः जुल सा गन वन, सुनां पाः यात, व मेगु हे विषय जुइ।

आः संरक्षणया खँ वइ। संरक्षणया खँ वल कि धेबाया खँ लिसें वइ। तर बहाःबहीया सन्दर्भय ध्येबा मदयाः स्वयाः नं धेबा दयाः हे संरक्षण स्वयाः अप्वः विनाश जुयाच्चंगु खनेदु। अथे धइगु धेबा दुपिनिगु ल्हातिइ लानाच्चंगु बहाःबही बिल्डिङया रुपय विकास जुयावन, आधुनिकताया नामय गुथिया जग्गा, बाज्या अर्जापिनिगु सम्पदाय अतिक्रमण जुयाच्चन धाःसा धेबा मदुपिनिगु, आयस्ता मदयधुंकूगु बहाःबही जक जीर्ण ल्यनाच्चंगु दिन, अथवा सिमेन्टया न्हयतं जाःगु छँ जुयावंगु स्वयाः संरक्षित तिति। यदी बहाःबही संरक्षण व जीर्णोद्धार जुयामच्चंगु खःसा धेबाया कारणं मखु, अव्यस्था व आयस्ताया दुरुपयोगया कारणं धकाः थुइकी। वंगु सखिदया दुने सलंसः हे थेरवाद विहारत न्ह्युग धस्वाःगु दृष्टान्तयात कयाः नं थन आःया अवस्थाय नेवाःत स्कुल अस्पताल दयकेत स्वयाः द्यःगः, विहार थज्याःगु दयकेत मन क्वसाः धकाः क्यनाच्चंगु दु।

बहाःबहीया थःगु आयस्ता मदय धुंकूगु अवस्थाय, दाता जजमापिं बमलाःगु अवस्थाय व राज्यपाखें नं आर्थिक ग्वाहालि मवःगु अवस्थाय अन्तर्राष्ट्रिय निकाययाके ग्वाहालि फ्वनेमालीगु स्वाभाविक खः। खला छुस्याबहाः, यतखाबहाः व इतुबहाः थेंज्याःगु थासय विदेशीतयगु ग्वाहालिं ज्या जुल, जुयाच्चंगु दिन। थुकिया थी थी पक्ष दु। हरेक संरक्षण प्रोजेक्ट भीत छू छू पाठ स्यनाथकूगु दु। थ्व खँ लखय च्वय थें ल्वःमनावनीगु मेगु हे खँ जुल।

आः यलया हे नांजाःगु ऐतिहासिक हिरण्यवर्ण महाविहार भारतीय सहयोग दयकीगु जुल धइगु न्येदु। संघया हे दुजःपिन्सं जिमिके सल्लाह हे मयाःसे थज्याःगु निर्णय यात धकाः विरोध याःगु पिनेथ्यंका ताय्दयाच्चंगु दु। यदि व महाविहार अले यँ यल ख्वपया उलिमछि बहाःबही धइगु उकिया संरक्षण यानाच्चंगु निगू प्यंगु परिवार, संघ धकाः दुथ्याःपिं सःबसः परिवारया जक निजी सम्पति मखु, व धइगु स्वदेशी व विदेशी इतिहासकारपिन्सं धयातःथें बुद्धधर्म व दर्शनया अध्ययन अध्यापन याय्गु विहार खः अले देशया सम्पदा हे खः धइगु खःसा थ्व विषयय स्थानीय बौद्ध समाज वा समुदायया नं ध्यान आकृष्ट जुइमाःगु दु।

छखे बहाःबहीया संघ थः हे क्वातु। आयस्ता गुलि दु धइगु संघया दुजःपिन्सं हे मसियाच्चनी, गुलिस्थां जग्गा मियाः गुथि भव्य न्यायकाच्चनी सा गुलिस्थां ला संघयात हे सीके मबिसे जग्गा च्वयक्वय याःगु नं न्येदु। न्ह्यागुसां बहाःबहीत धेबा आयस्ता मदयाः जक जीर्ण जुयाच्चंगु मखु धइगु सकस्यां स्यू। उकिंसं आः ला स्थानीय सरकार धाय् महानगरपालिकां नं बहाःबहीया जीर्णोद्धार याय्त माक्व धयाथें हे आर्थिक ग्वाहालि यानाच्चंगु अवस्था दु। थज्याःगु अवस्थाय हानं विदेशी निकाय, व नं दुतावासमार्फत हे बहाःबहीया संरक्षण याय्माःगु अवस्था गनं वल धइगु न्ह्यसः दंवाच्चंगु दु।

न्हापाया दातु निकाय व थ्व दुतावासाया भूमिका पाःगु थें खनेदु। भारत सरकार हे समिलित जुइकथं, भारतया ध्वाय् तयाः हे शिलापत्र तय्मायक वयात हे छाय जीर्णोद्धारया जिम्मा बीमाल धइगु छँ जायज खः। थ्वपाखे सम्बन्धित बहाःया संघ दुजःत, बौद्ध समुदाय अले समस्त सम्पदा प्रेमी हे छपुं जुयाः सः थ्वयकल धाःसा व सम्पदा भोगे जुयाच्चनी, मखुसा व निगूप्यंगु परिवारया हे जक यकःति जुल धइगु दीस च्वनी, अले थुकथं हे थ्व हे नजिर ज्वनाः स्वनिगःया सखिगु स्वयाः यक्व बहाःबहीत नं थः यःथे दयकेवीगु ज्या न्ह्यानावनी धकाः थुइकेमाःगु अवस्था वःगु दु।

हर्ष उल्लाससित्तै हनीगु कृष्ण जन्माष्टमी

प्रेममान इंगोल

श्रीकृष्ण भगवानयात ५ हजार दै न्हयः जुगु धयातःगु महाभारत युद्धया मू पात्र कथं कयातःगु दु । अतिकं कुटनीति यायूसःम्ह कृष्णयात स्वनिगःया नेवाःतयूसं धूर्त व छलिया रूप्य नं कयातःगु दु । छायाःसा यैयाम्ह किराँती जुजु यलम्बरयात महाभारत युद्ध स्वःवंबलय कृष्णं छल यानाः सुदर्शन चक्र छ्यं ध्यनाब्यूगु खः धाइ । कौरव व पाण्डवतयुद्ध दथुइ जुगु युद्धय सु बुइ वयागु हे पक्षय ल्वायु धकाः नेपालं युद्ध मैदान कुरुक्षेत्रयुद्ध थ्यंकवम्ह जुजु यलम्बरं बूम्हपाखे वनाः युद्ध यानाच्वन धाःसा महाभारत युद्धया अन्त्य हे मजुइगु तायुकाः कृष्णं छल यानाः जुजु यलम्बरया छ्यं ध्यनाः ब्यूगु खः धाइ । किराँती जुजु यलम्बर नेवाःतयु आजुघाः खः ।

जुजु यलम्बरया छ्यं कुरुक्षेत्रं ब्यावयाः वंगलयु थ्यंकःवःगु खंकाः जनतातयूसं वंगलयु तुं देगः दयुकाः पलिस्था यानातःगु खः । जुजु यलम्बरया छ्यं वंगः थ्यंकःवःबलयु सिद्ध जुगु खः धाइ । दैयुदसं यैयाःया इलयु देगःया न्हयःने आजुघाः ब्ययुगु याइ ।

दैयुदसं कृष्णाष्टमीकुन्हु थीथी ज्याइवः व जात्रा यानाः हना वयाच्वंगु दु । तर नेपालयु धाःसा नेपाल सम्वत ७५७ य जुजु सिद्धिनरसिंह मल्लं ल्वहं हे ल्वहतं दयुकूगु २१ गः गजु दुगु विश्व प्रशिद्ध कृष्ण मन्दिर यल लायुकू न्हयःने पलिस्था यायुधुंकाः श्रीकृष्णया महिमा व महत्व अप्वयावंगु खः ।

कृष्ण मन्दिरया दुने महाभारतसित्तै रामायणया थीथी कृपा अतिकं कष्ट यानाः कलात्मक ल्वहतयु कयातःगु दु । अथे हे, देगःया प्यखेरं ल्वहंतयु विष्णुया दश अवतार मत्स्य, कुर्म, वराह, नृसिंह, वामन, परशुराम, राम, कृष्ण, बुद्ध व कल्किया कवितात्मक भावयु पलिस्था यानातःगु दु । कृष्ण मन्दिर दुने मू घः कथं श्रीकृष्ण व

अथे हे, कलात्मक विशाल देगः मजूसं यैया लायुकू न्हयःने च्यासः च्याकुं लाःगु कृष्ण मन्दिर दयुकातःगु दु । नेपाल सम्वत ७६९ इ प्रताप मल्लया ३०म्ह लानितमध्ये अतिकं यःपिं निम्ह राजमति व अनन्त प्रिया छक्वलं दिवंगत जुयाः दुःख तायुकाच्वंम्ह जुजुं थःत कृष्ण व लानिपिन्त राधाया प्रतिककथं चिचीधंगु कलात्मक मूर्ति निर्माण यानाः च्यासि कृष्णया खः जात्रा न्हयाकूगु खः ।

सत्यभामाया मूर्ति दु ।

नेपालभाषां रञ्जना लिपिं थीथी घटनाया विवरण देगलयु ब्यावयातःगु दु । श्रीकृष्ण जुजु सिद्धिनरसिंहयात जिगु व सत्यभामाया मूर्ति पलिस्था यानाः देगः दयुकि धकाः म्हगसयु वयाः उजं ब्यूगुलिं गुरु हरिवंश उपाध्यायया सल्लाहकथं मूर्ति पलिस्था यानाः देगः दयुकाः तःधंगु मेला न्हयाकूगु खः । कृष्ण मन्दिरयु कृष्णाष्टमीकुन्हु चिच्छ जाग्राम च्वनाः भक्तजनतयूसं पूजापाठ, भजनकिर्तन याइ ।

हर्ष उल्लाससित्तै हनीगु कृष्ण जन्माष्टमीकुन्हु सुथयु राष्ट्र प्रमुखया नं घः दर्शन यायुत वइगु व भक्तजनतयु म्वःम्वः जुइक कृष्ण मन्दिरयु तःधंगु मेला हे जुइ । कृष्ण जन्माष्टमीकुन्हु चान्हयु यलयु त्वाःत्वाःपतिकं कृष्णया खः जात्रा याइ ।

श्रीकृष्णया थीथी कथंया लीला लुमान्तिकथं कृष्णाष्टमीकुन्हु देयुन्यंक थीथी ज्याइवः यानाः हनी । ख्वपयु नं त्वाःपतिकं राधाकृष्ण व कृष्णया बाललीला ब्ययुगु याइसा दत्तात्रययु भक्तजनतयु तःधंगु भीड जुइक मेला हनी ।

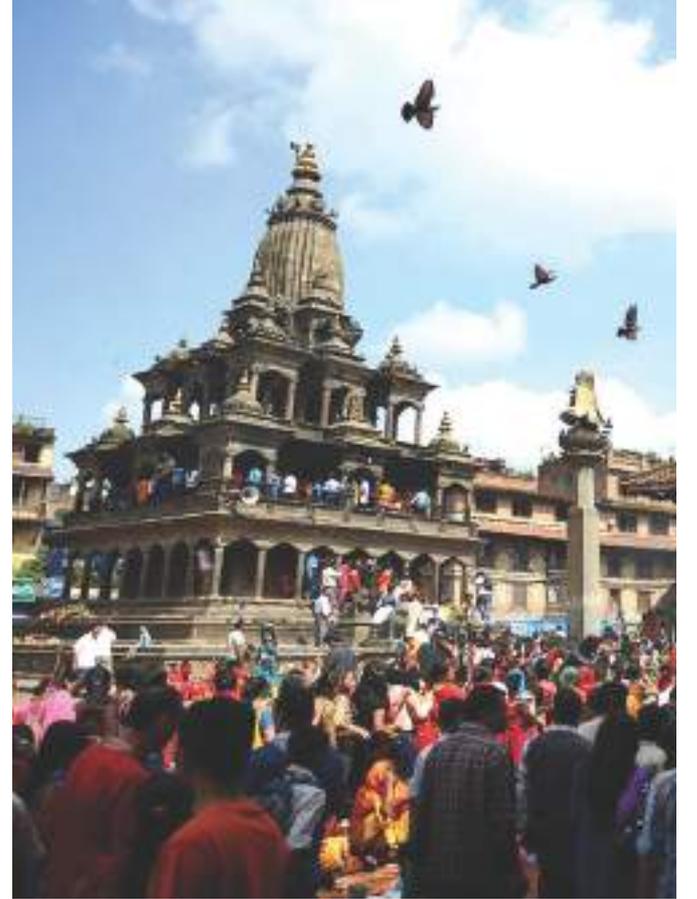
कृष्णाष्टमीकुन्हु कृष्णया जन्मन्हिकथं मू पर्वया रूपयु हनेगु इवलयु यैया थंबहिलिइ दुगु ब्रम्हकुमारी राज सेवा केन्द्र, कृष्ण प्रणामी, इस्कोन, भुइजःसि, कृष्ण सेवा केन्द्र इमाडोल, राधाकृष्ण वेदान्त समाज यल, साइबाबा केन्द्र नारायणचौर नक्साल, तोखा, सक्व लगायत थीथी थासयु कृष्णया खः जात्रा, कृष्णया भाँकी दयुकाः नगर परिक्रमा याकी ।

अथे हे, कलात्मक विशाल देगः मजूसं यैया लायुकू न्हयःने च्यासः च्याकुं लाःगु कृष्ण मन्दिर दयुकातःगु

दु । नेपाल सम्वत ७६९ इ प्रताप मल्लया ३०म्ह लानितमध्ये अतिकं यःपिं निम्ह राजमति व अनन्त प्रिया छक्वलं दिवंगत जुयाः दुःख तायुकाच्वंम्ह जुजुं थःत कृष्ण व लानिपिन्त राधाया प्रतिककथं चिचीधंगु कलात्मक मूर्ति निर्माण यानाः च्यासि कृष्णया खः जात्रा न्हयाकूगु खः । थथे थीथी ज्याइवः यानाः देयुन्यंक कृष्णाष्टमी हनी । घःला समाजया नायःसुइ दैयुदसं नागपञ्चमीकुन्हुनिसै न्हयाइगु भतिगाः आजु लाखयु प्याखं टेकु सबलबहालयु कृष्णाष्टमीकुन्हु क्वचाइ ।

नेपाल सम्वत २६२ इ छमा सिमाया सिं मरुसतः दयुकेधुंकाः ल्यं दुगु सिं दयुकूगु सिंल्यंसतः जुयाच्वन । तर अन छुं नं घः धाःसा मतःगु जुयाच्वन । नेपाल सम्वत १०४० य सिंल्यंसतः सतिकं तहबिलयु च्वंम्ह धमना सायुमिया छैयु मिं नयाः न्हूगु छै दयुकेत जग म्हबलयु प्यपा ल्हाः दुम्ह कृष्ण नारायणघःया धातुया मूर्ति लुयावःगु जुयाच्वन । तत्कालीन राणा सरकारयाके स्वीकृत कयाः लुयावःम्ह कृष्ण नारायणघःया मूर्ति पलिस्था यानाः प्यखे कुनयु सिंह दयुकाः तःगु खः । सिंह तयुधुंकाः व हे सिंल्यंसतःया नां सिंहसतः जूवंगु खः ।

थथे देयुन्यंक कृष्ण जन्माष्टमी हनाच्वंगु इलयु नेवाःतयु वस्ती दुगु पाल्पायु धाःसा रणउजेश्वरी भगवतीयात म्येयु बलि बियाः खः जात्रा याइ । भगवतिं महिषासुर दैत्यया वध याःगु लसता कथं म्येयु, हँयु, दुगु, फे, खा बलि बियाः दाफा भजनसहित रणउजेश्वरी देवीया चिच्छ हे धइथे तःजिक जात्रा याइ । वयां कन्हयु गुलागा नवमीकुन्हु चिच्छ देवा ज्विपिं, घःखः कुबूपिं व जात्रायु ब्वति कयाः

नेपालयु धाःसा नेपाल सम्वत ७५७ य जुजु सिद्धिनरसिंह मल्लं ल्वहं हे ल्वहतं दयुकूगु २१ गः गजु दुगु विश्व प्रशिद्ध कृष्ण मन्दिर यल लायुकू न्हयःने पलिस्था यायुधुंकाः श्रीकृष्णया महिमा व महत्व अप्वयावंगु खः ।

म्वहालि याःपिं सकसित भगवतियात भोग ब्यूगु म्येयुया ला तयाः भ्वयु नकी । भ्वयु नकेधुंकाः घःखः कुबूपिन्त बेतालिं पुइकाः, ह्याउँगु क्वखा क्वखायुकाः, सिन्हः तिकाः न्हिनयु रणउजेश्वरी देवीया सिन्हः जात्रा याइ । थ्व जात्रायु प्रहरीं तोप मुइकाः सलामी बियाः बधाई बी । डोलक, झ्याली, पंचे बाजं, बौद्ध बाजं थानाः नगर परिक्रमा याइ । थ्व भगवती जात्रा अँग्रेजनापं जूगु युद्धसित्तै स्वापू दुगु जुयाच्वन ।

सन् १७३४ निसै १७९७ तक नेपाः व अँग्रेजया दथुइ युद्ध जूबलयु पाल्पायाम्ह बडा हाकिम कर्णेल उजीर सिंह थापां तानसेनयाम्ह भगवतीयात युद्धयु त्याकेफःसा राजकीय सम्मान कथं जात्रा यायुगु धकाः प्रार्थना याःगु जुयाच्वन ।

भगवतीयात प्रार्थना यायुधुंकाः कर्णेल उजीर सिंह थापां बुटवलया तिनानु खुसि दुगु माणि मुकुन्द सेनया पुलांगु भन्नावशेष दरवायात किल्ला दयुकाः निक्वःतक अँग्रेजया जनरल उडयात युद्धयु बुकेत ताःलात । सन् १८१६ मार्च ३ कुन्हु सुगौली सन्धी जुइधुंकाः भगवतीया चिकिचाधंगु देगःयात तःधंक दयुकाः राजकीय सम्मानसित्तै जात्रा न्हयाकूगु खः धाइ । अँग्रेजनाप युद्ध त्याकाः उजीर सिंहं पलिस्था याःगु घः जुयाः हे रण उजेश्वरी नां जूवंगु खः धाइ । थ्व रण उजेश्वरी भगवतीया जात्रा पाल्पा देयुया मौलिक परम्परागत जात्रा जूवंगु दु । थुकुन्हु हे थन काजी अमर सिंह थापां न्हयाकूगु लक्ष्मीनारायणया खः जात्रा नं ब्यागलं न्हयाका वयाच्वंगु दु ।

- (क) व्यापारी त्यासा
- (ख) हायरपचेज त्यासा
- (ग) आवासीय त्यासा

- (घ) शेयर त्यासा
- (ङ) मुहृती रसिद धितो त्यासा
- (च) क्रमिक निक्षेप त्यासा

मिलन बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि.

ह्वनाछै, पाको, न्हूसतक, यै, नेपाः

फोन ल्याः ४२३१०३६, ४२२२०६५, ४२१६१६७, फ्याक्स : ४२१६१६७

Sweet Cave

(जीवन दाईया पसः)

Kalimati, Kathmandu, Nepal

Tel: 4275511, 9741112777, 9851063000

यहाँ भोज तथा पार्टीहरूको लागि चाहिने स्पेशल दही, पनिर, लाखामरी, लालमोहन, बर्फी, रसबरी तथा अरु विभिन्न परिकारका मिठाईका लागि सम्पर्क राखुहोस् ।

आउटडोर भेज क्याटरिङ पनि गरिन्छ ।

हःपाःया चक्कंगु बुगः

- प्रतिसरा सायमि

बिद्यार्थीतयसं थःगु जीवनय् गुरुपिनिगुपाखें आपालं थीथी ताजिया शिक्षा काय्गु अवसर दइ उगु ई धइगु स्वर्णमि ई जुइ। वय्कःपिनिपाखें गुगुं विषयस विशेषता हासिल यानाः काय्फइगु धइगु बिद्यार्थीतयगु निरिंत सुअवसर कथं भीसं काय्माः। आपालं गुरुपिनिगुपाखें शिक्षा काय्खंसां कवि गुरु पूर्ण वैद्य जिपिं छपुचः बिद्यार्थी पासापुचःया निरिंत धाःसा तःधंगु हे भलसा जुयादिल। अथे धकाः मेपिं पासापिनिगु निरिंत नं उतिकं हे हःपाःया नुगः चककाः थःगु विद्वता ब्ययामदी धाय्त्तनागु मखु। बाखं, समालोचना, चिनाखं, च्खं आदि छ्यल्य् जिमित च्चसा न्ह्याकेत लिध्वासा जुयाः दना बियादिल। थःगु सौम्य, शालीन, निश्छल स्वभावं जिपिं सकलें पासापुचःयात जिमिसं मसःमसःसां मछाः पहलं च्चयाः सरयात वय्नेगु यायां वना। 'हतेरी ! थथे नं च्चय्गु ला' धकाः जिमित गबलें नं वय्कलं न्वानामदी।बर अःखबतं हःपाः बिइकथं 'च्यय सय्केगु थुकथं हे ला खःनि। बुलुहुं बुलुहुं सइ का, च्चच्चं हुं, मेपिसं छु धाइ थें धकाः च्चसा जक दिकेमज्यू का। सगरमाथाया च्चकाय् याकनं थ्यंके मास्ति वल धाय्वं कुतः मयाय्कं थ्यंके फइमखु' थथे हःपाः बियादीमह गुरुया आशिर्वादया ल्हाः थौं जिमित मन्त। सादर श्रद्धां नमन यानाः लुमकाच्चना।

ने. सं. १०८४स नेपालभाषाया आधुनिक गद्य कविताया छ्यल्य् दकले न्हापां जनस्तरं स्वनातःगु अतिकं तःजिगु श्रेष्ठ सिरपाःलं छायाप्युमह ब्यक्तित्व खः वय्कः। 'कविताया लागा' 'लः लः खः' (लः छगू बिषयस जकया ८४पु

वय्कःया कविता मथू, क्लिष्ट धाइपिं नं मदुगु मखु। दुरुस्वः नय्बल्य् गुलि न्हयल उलि साक्क सवाः वइगु कविता वय्कःया कविता खः। सरल भाषां तर गहन दर्शन व विज्ञान वय्कःया प्रत्येक कविताय् बिलिबिलि जाय्क सुलाच्चंगु दु।

चिनाखं मुना), सुन्तारो तानिकावाया कविता मुना (अनुवाद), 'पानी मात्र पानी' (लःलःखःया नेपाली अनुवाद) अले अंग्रेजी अनुवाद 'Drops of water' (१०पु नेपालभाषा व अंग्रेजी भासं अनुवाद) दुगु अन्तर्राष्ट्रिय छ्यल्य् ब्ययत लायक जूगु सफू नं भीत बियाः भाःगु दु। कवि गुरु निक्वःगु खुसी 'जि छू अभिव्यक्ति युगया' निवन्ध संग्रहं 'श्रेष्ठ सिरपाः' त्याकादिल। राष्ट्रिय प्रतिभा पुरस्कार, अस्वीकृत विचार पुरस्कार, साहित्य सन्ध्या पुरस्कार, ठाकुरलाल निवन्ध सिरपाः, प्रलेस विशिष्ट सम्मान, नेवाः हना सिरपाः, न्हूजः प्रगतिशील साहित्य पुरस्कार नापं राज्यस्तरं स्वनातःगु 'नेपाल प्रज्ञा मातृभाषा साहित्य पुरस्कार'नं थुगुसी वि.सं.२०७८य् राष्ट्रपतिया ल्हातं

वय्कःयात लःल्हाय्धुंकूमह व्यक्तित्व खः। मातृभाषां मच्चसैं मूल नेपाली वा अन्तर्राष्ट्रिय भाषां लः छगू विषययात जक कयाः थःगु दर्शन, बिचाः, ज्ञान विज्ञान, आध्यात्मिकता न्ह्यब्वयाः कविता च्चयादीगु खःसा, गन थ्यने धुंकल जुइ वय्कः। तर थःगु मांभाय् या मतिना त्वःतामदी वय्कलं। छु धाय्फु कन्हय् नोबेल पुरस्कार हे त्याके फइला वय्कःया सफुतिं ?

अन्तर्राष्ट्रिय छ्यल्य् थनेत लायक जूगु 'मचयउक या धबतभव'सफू ब्वनीपिं सुं गुम्होसिनं नं 'वाह !!! गुलि गहन अले इयातगु बिचाः वय्कःया कविताय्' धकाः मधाःसे गाइमखु।

'लः गबलें व वया प्रसव पीडाया छतपट्य

न्यः चःति जुयाः
तिकिनंगु दु
अन वया थःगु सृजनाया
पीडा व सुख
छत्थुं नायावःगु दु'

छपु निपु स्याच्चूगु अनुभूतिं पिदंगु रचनां वयात अमर याइ धकाः नं ज्ञान बियादी।

विषय काय्बल्य् चिकीचाधंगु काय्गु याय्माः, लिपा वयात बिस्तृत

राष्ट्रिय प्रतिभा पुरस्कार, अस्वीकृत विचार पुरस्कार, साहित्य सन्ध्या पुरस्कार, ठाकुरलाल निवन्ध सिरपाः, प्रलेस विशिष्ट सम्मान, नेवाः हना सिरपाः, न्हूजः प्रगतिशील साहित्य पुरस्कार नापं राज्यस्तरं स्वनातःगु 'नेपाल प्रज्ञा मातृभाषा साहित्य पुरस्कार'नं थुगुसी वि.सं.२०७८य् राष्ट्रपतिया ल्हातं वय्कःयात लःल्हाय्धुंकूमह व्यक्तित्व खः।

अथेहे 'सरासु' दुनेया चिनाखंत नं म्त्वः मजू। सरल जुयाः नं गहन अनुभूतिं भय् भय्ब्यूगु छगू दसु न्ह्यब्वय् -

'ज्याथः विश्वामित्रं थें लुखाय् युग वयाः थौं जितः फ्वनाच्चन' 'मां बौ नाप' कवितां

'याकःचा

चिच्छि च्यानाः

मैनमत

गुलि नुगः मस्यासैं

थःत फुकी !'

'सुथ जुयेवं' कवितां

वय्कःया कविता मथू, क्लिष्ट धाइपिं नं मदुगु मखु। दुरुस्वः नय्बल्य् गुलि न्हयल उलि साक्क सवाः वइगु कविता वय्कःया कविता खः। सरल भाषां तर गहन दर्शन व विज्ञान वय्कःया प्रत्येक कविताय् बिलिबिलि जाय्क सुलाच्चंगु दु।

जिमित ज्ञान बियादी -

नुगल्य् भाव बिह्वल जुयाच्चनीबलय्या भावयात छक्कलं मच्चयत धयादी।

नुगल्य् स्याःगु अनुभूतिं पिज्वःगु श्रृजनां ब्वैमिया नुगल्य् गबलें महुइगु छाप त्वःते फइ धकाः कनादी।

अप्वः श्रृजनां जक सुं छमह च्चमियात चर्चित याइगु मखु, वयागु

रूपं पपू थें चककाः यंकेमाः धकाः नं कनादी।

थःके बुयावःगु भाव सितिं छ्वय्मते, इलं लाकाः उकियात पूर्णता बियेगु कुतः या। थःगु अस्तित्व ल्यंकेगु सदां कुतः या धयादी।

सफू पिथनेगु खँय् गन इच्छा दइ, लँ अन अवश्य लुयावइ धकाः सकारात्मक बिचाः याय्माः धकाः कनादी।

भीगु भाय्, कला, साहित्य, संस्कृति, लिपि तःमि धकाः स्युगुलिं शासक वर्गया कुदृष्टी सदां फ्य् मालाच्चन। भीगु दुर्भाग्य ! अथेसां माल धाःसा भाय् हिलाः मेमेगु भाषाय् यंकेगु लँपु ला द हे दु। उकिं थःगु मांभासं च्चय्गु गबलें त्वःतेमते न्हिं धकाः जिमिके वचन कयादी।

थुकथं थः बिद्यार्थीतयूत हःपाःया अनन्त आशिर्वाद बीगु ल्हाः थौं अनन्त संसारय् विलीन जुयावन। छिं त्वःताथकादीगु मूवंगु कृतितासैं छिगु लुमान्त सदां बियाच्चनी। ल्यंदनिपिं जिमिसं वय्कःया म्हागस अवश्यं पूर्वकेगु कुतः याय्। थ्व जिमिगु प्रतिवध्दता जुल। जिपिं सकसियापाखें हार्दिक शब्द श्रद्धाञ्जली ! गुरुवरया अनन्त यात्रा तथागत शास्ताया पालि क्वय् वास दयमा !

निर्वाण कामना !

दुनुगलंसिसैं बिचाः हायेका

थुगु नेपाल साहित्य मन्दिरया सल्लाहकार नेपालभाषाया

आधुनिक कवि पूर्ण वैद्य

८१ दँय् आकाभाकां मदुगु खँ न्यनाः जिपिं सकलें मर्माहत जुयागु दु।

मदुमह वय्कःया सुखावती भुवनस बास लायेमा धइगु कामना यासैं दुःखकःपिं छँजःपिसं धैर्य धारण याये फयेमा धकाः बिचाः हायेकाच्चना।

तिलक प्रकाश कायस्थ

अध्यक्ष

नेपाल साहित्य मन्दिर

खप।

मदुमह पूर्ण वैद्य

चिनारसँ

सुशील वीर हे

जगत वीरसिंह कंसाकार

महामानव गौतम बुद्धया जन्मभूमि नेपालय
हानं छम्ह जन्म जुल कसा:तयुगु पुच:लय
खेलाडी, व्यापारी जुजुं जुल व छम्ह सक्षम पत्रकारया खेलय
कलेजया जर्नालिजमय स्नातक याय धुंका कोब्वात व इनापय
नेवा: मात्रया भलो व भरोसा जुया पला न्ह्याकल विश्वभूमिय
महशूर व शूराम्ह पत्रकार धांथां जुया वल व: छम्ह सम्पादक हे

माबौया सेवा यायां थुइका हल वं गृहस्थशील नं
बुद्धया वचन न्यै न्यै वा:चाल वं समाधि शील नं
सत्व प्राणीपिन्त सेवाया भावना दनावल वया नुग: सुगन्धशील नं
थ:त नुगलय स्याकुपिं व: धा:लाकुपिं दक्वसितं केन: सहनशील नं
समाजया न्ह्यने छम्ह प्रखरम्ह सेवक गुणं जाम्ह शालिनशील नं
दाजुकिजा, पासा: पिनी पुच:या दथुई लोकह्वाम्ह व शूरवीरशील हे

एक चित एक मनं द्योयात प्रार्थना यायसम्ह व:
बा:मला:गु ज्या: यात धा:सा खबरदारी याइम्ह व:
जनजनया सेवा सुसाकुसा विचा याया: न्ह्योने दं वइ व:छम्ह
स्वास्थ्य व कानूनी सम्बन्धि ज्ञांताजुया: ग्वहाली याजुइ व:छम्ह
सुइतं न्ह्यागु हे संकट वसा: एम्बुलेन्स स्वया न्हापा:थ्यो व छम्ह
तम्हासिगु ज्ञान बचे यायां थौं थ:गु हे ज्ञान पानां वंम्ह सुशीलवीर हे

इवारारा वा

रविन्द्र रजनी श्रेष्ठ

थ:गु हे छै दुनेया ध्याचलय
बेहाल जुयाचवन

वा एकनासं क्वब्बा:गु क्वब्बातं
राजमार्ग चल: नं पनात:गु दु हं
सहर हाकुबजा:या म्याराथनय
ब्बानाचवन हँ
संसदय नं चर्काचर्कि चुलिं जायाचवन
रेडियो टेलविजन हा:गु हालां हे चवन
गनं खुसिबा: नं गां चुइका यंकल
मनू तन
सीम्हया सनाखत मजुल
सरकार चलखय ल्यया चवन असर्फी
गामय गरीब सिन्त्याचापिं
छै मदया इत:मित: कनाचवन
ख्वाउंगु लकसय दुरुपा चुचुप्याका:
वां हे किका: च्वने मालाचवन

वयाच्वंगु वा नापं
बा: वयाच्वंगु बेवारीसे सीम्ह
चल: फाया सुंका: दानावन
सहरय आन्दोलन ग्वानाचवन
पस: पस: बजा: भा:
वानापं प्याना: छम्हम्ह प्यारखं हुलाचवन
वा भनभन क्वब्बा:गु क्वब्बातं इवारारां
दे चलखय चुलुया वनाचवन
सरकार ठप्प
जनता छक
दे वाय्.....
प्या:गु प्यातं !!!

थ्व पुचाइगु फय नं छाय
धुसि लूगु जन्हुफा: मातुमाला: वइ
वा नं थ्व हे चीमि ल्यया
वयागु हे पलिइ क्वब्बा: वइ
छै दुने हे ध्याच: याना बिइ
वहे ह्वगंगु सिल:या मिखां

ख्वाउंगु भुतूया सिथय
वा ख्वबिया बा:, बा:वंका: च्वनी
दुरु त्वंम्ह मचा कये च्याना
गनं लिधनेत मांम्ह कुंचाय
किच: मालाच्वनी
भगवानयात नं गरीबया दु:ख,
सुपांय नं कित कि छु ?

मिहग: भतिचा छुचुं ल्यंकुगु ख:
थौया लागी
पलिं सुटुक दुहाँवया:
वहे वां घुतका ब्यूबलय
बफरा मचाबूम्ह धाला:

चिनारसँ

माँ

मिलज शाक्य, यलदवासा

माँ, छंगु नुग जायक मतिना दु,
प्वला: क्यने मा:गु मडु ।

छंगु मिखा जायक करुणा दु,
उला क्यने मा:गु मडु ।

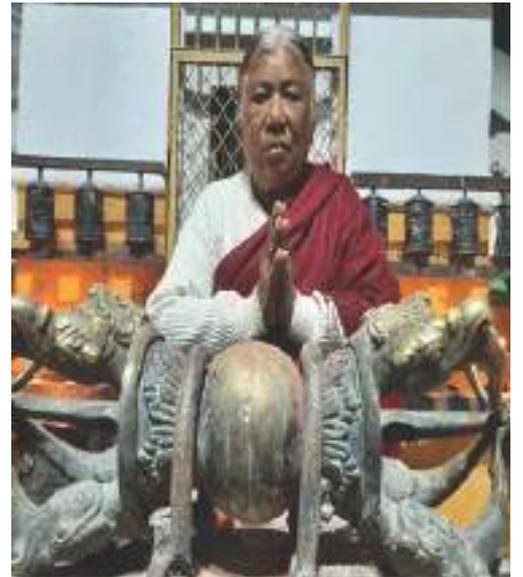
छंगु म्हुतुइ नायुगु स: दु,
अन संगीतया धा: हायके मा:गु मडु ।

ख: छ दुने अथाह शक्ति दु,
परीक्षाया निरतिं छुं दसु बिइ मा:गु मडु ।

जिं स्यू,
छं जिगु हरेक पलाखय स्वाँ ह्वली
अन कँ द:सा छु छु दतले लिकाइ
चाहे व कँ नं थ:त हे छाय मसुइमा: ।

ख: छं जिगु सफलताय
संसार हे त्या:गु तायकी ।

छं जिगु हरेक असफलताय
पला: पतिकं हिम्मत बी ।

जिगु हरेक पलाखय
छं मत ज: क्यना बी ।
चाहे अन न्ह्याक्को हे पंग:त वय्मा: ।
व पंग: तछ्यानासां न्ह्यां वनेत
तुतां जुया बी छ ।

जि शिखर थ्यंकेत
थ:गु इच्छा, शक्ति, माया, त्याग
सकतां छ्यली छं ।

उकीं,
छं जिगु शक्ति ख:
छं जिगु भक्ति ख:
छं जिगु हिम्मत ख:
छं हे जिगु सर्वस्व ख: ॥
सुभाय्

चिनारसँ

थुगुसीयापिं लाछि खिचा

कविन्द्रलाल प्रधान

खिचा लहिगु जिगु
सोंख न मखु
सामर्थ्य न मडु
अथे धयां लहिपिं मडुगु नं मखु
मू पुला हे लहिना तइ

गथे
गण्डकि कायत ध्यबा गुलि पुल
कोशि न्यायेत गुलि ध्यबा पुल
महाभारत बाखंया अध्याय थें
महाकालि न्यायेत गुलि ध्यबाया मू पुल
आ:तक ल्या:चा: मडु ।

तर जित खिचा त य:
खुल्लमखुल्ला लाछि खिचा त
स्वतन्त्रता
इमिके नं दु
जिके नं दु
बरोबर इपिं नापला:

नकेगु फुथे
नयेगु दुथे
जिमिगु दिनचर्या ।

थौं कन्हय् बिस्कं जि
मिखाय, मानसपटलय ग्वा:ग्वा:
तर इपिं लाछि खिचाया किपा: मखु
हिहि लनाच्वंगु नुग:पा
भुतुभुनाच्वंगु दु
लाछि खिचाया व्यवहार मडु
दुसा, वहे मनुया रूप कया
विध्वंस याना च्वंगु दु
अराजक याना च्वंगु दु
दुसा केवल खिचाया ल्वापु दु ।

खिचा पूजा लुमसे वइ
नाप नापं चुनाव लुमसे वइ
हाकन लुमं लुमं वेंचा खिचा धाय वइ ।
महाभारतया युधिष्ठिर लुमसे वइ
खिचा पासा
हाकन लुमं लुमं पासा मखु
मेगु हे धाय वइ
महाभारत ख: युधिष्ठिर मखु
खिचा ख: पासा मखु ।

छक छक ल्वापु लुमसे वइ
खिचा ल्वा:थें ल्वात धाइगु लुमसे वइ
ख:इपिं खिचा त मखु
खिचात सिबें तच्चेय्क ल्वाइपिं

खिचात ख: ।
उइम्ह खिचा
सिमाना उखे स्वया
ह्वाउँह्वाउँ जक याइ
छैय् दुने खनकि न्याये थें याइ ।

उमिके थ:गु सुरक्षा नीति दु
पिने यापिं बलाकि लितुलिना छ्वै
म्हासिक वल कि
उ जक उया ख्यातुख्याना छ्वै
गुलि हिंसि दुगु बानि
जित तसकं य: ।

उकें जिं
लाछि खिचा तयेत नकेगु ज्या याना ।

सपथग्रहन यागु किपा: खबरय वल
जिं जिगु लाछि खिचा यात लुमंका:
छन्हू व लाछिखिचां न
खिचात लहिना
स्वदेश व विदेशय शासन याइ तिति ।

छकूचा खँ लिसा कया:
लहोम्ह खिचा लहिगु सिबें
गसिम्ह मनु लहिगु य:
खिचात ब्वयेगु सिबें मनूत क्यनेगु य: ।

थौं देशया हुइनाभुइना खनां
थुगुसि यापिं
त्वा:या लाछि खिचा त लुमंका च्वना ।

यलय् उपाकलं साया: नृसिंह जात्रा क्वचाल

उपाकलं साया: नामं नं म्हस्युगु यलया ऐतिहासिक नृसिंह जात्रा वंगु शुक्रबा: क्वचा:गु दु। जात्राया इवल्य थुगुसी यैया मखं त्वाया:म्ह पुरुषोत्तम सुवेदी राजोपाध्याय नृसिंह जुया: यल देय् चा:हुलाद्युगु ख:। नृसिंह जुयादीम्ह सुवेदी यैया दिगु तलेजुया मूल पूजारी नं ख:। यलया द्य:बाज्या राजोपाध्यायपिनिगु उपाकर्म गुथिइ ज्येष्ठताया आधारय् पा: न्याकीगु जात्राया पा: ला:म्ह मनुया जिलाजं अथवा भिन्वा अथवा पुरोहितयात नृसिंह दयेका: पाला:म्हैसिया हे छैय् नं द्य: पिकया: यल देय् चा:हुकेगु

परम्परा दु। थुगुसी जात्राया पा:ला:म्ह यल गा:बहा:याम्ह कोमलेशानन्द राजोपाध्याय 'कोमल जुजु' जिलाजं सुवेदीयात नृसिंह दय्का: वय्क:या हे छैय् नं जात्रा न्याकागु ख:। अथे हे, नृसिंहया जवंखवं च्वनीपिं लक्ष्मी व सरस्वतीइ थुगुसी गा:बहा:या निरज राजोपाध्याय व पिम्बहा:याम्ह निधेश राजोपाध्याय च्वनादीगु ख:। नृसिंहया न्ह्य:ने धुपांय् च्वना: विन्ति याना: अ:खतं न्यासिवनीम्ह प्रल्हाद जुया: मखंयाम्ह विभान राजोपाध्याय च्वनादीगु ख:। गा:बहालं पिहांव:म्ह नृसिंहलिसें

लक्ष्मी, सरस्वती व प्रल्हादं यलया साया: रुट चा:हिला: गा:बहालय् जात्रा न्या:गु हे छैय् थ्यंका: क्वचा:गु ख:। गा:बहालं पिहांव:गु जात्रा प्यंग:थां, पिम्बहा:, नकबही, क्वालखु, भटापोल, क्वान्ति, क्वबहा:, स्वथ, मंग:, हौग:, नुग:, ओकुबहा:, थैना, चक्रबही, तिच्छुंगल्ली, इखालखु, जेनबहालं पुन्चलिइ जुया: गा:बहालय् थ्यंका: जात्रा क्वचा:गु ख:। महामारीया अवस्थाय् विधि जक पूर्वका: जात्रा न्याकागु उपाकर्म गुठी व्यवस्थापन समितिया न्वकू संजय शर्मा धयादीगु दु।

दँय्दसं भाद्र कृष्ण पञ्चमीया दिनय् न्याकाव:गु छुं नं पंग: मवयक सुथां लाक्क क्वचा:सा भुखाय्, खुसिबा:, चल:लिसैया दैवी प्रकोप अले ल्वय् आदिं मुक्ति चूलाइगु जनविश्वास दु। उपाकलं साया:बलय् पिकाइम्ह नृसिंहयात हिरण्यकश्यपु स्याय्धुंका: तं क्वलाय्धुंक्मूह शान्त स्वरुपयाम्ह कथं काइ सा कात्ति प्याखनय् पिहांवइम्ह नृसिंह धा:सा तं चायाच्वंम्ह उरुपयाम्ह ख:। द्य: न्यासि हे वना: देय् चा:हुली जात्रा सम्भवत: थ्व हे छगू जक ख:।

मेयर व उप मेयर सम्मानित

यें महानगरया मेयर विद्यासुन्दर शाक्य व उपमेयर हरिप्रभा खड्गी श्रेष्ठ विद्यालय शिक्षा प्रवर्तकया रुपं सम्मानित जूगु दु। सामुदायिक विद्यालयया प्रधानाध्यापकपिन्सं स्थापना या:गु संस्था 'विद्यालय व्यवस्थापन समाज' पाखें वय्क:पिं निम्ह सम्मानित जूगु ख:। स्थानीय विषयया रुपं नेपाल भाषाया अध्यापन अनिवार्य या:गुलिं प्रवर्तकया रुपं अभिनन्दन यानागु धा:गु दु।

अथेहे महानगरं विद्यालय भौतिक, वातावरणीय व शैक्षिक सुधारया लागि या:गु ज्याया कदर यासैं सम्मान यानागु धका: नं हनापतिइ च्वयात:गु दु।

सम्मान ग्रहण यासैं प्रमुख शाक्य आ यानागु ज्यायात अभि न्ह्य:ने यंकेमानिगु धयादिल। 'आशा मन्तक विकास नं दी, जित: आशा दु यें महानगरया सामुदायिक विद्यालयया स्तर सुधार जुया संस्थागत विद्यालय स्वयां थहावने फइ' शाक्यं धयादिल।

अथेहे उपमेयर हरिप्रभा खड्गी श्रेष्ठं यैया पहिचान हे नेपाल भाषानाप स्वा:गुलिं नेपालभाषा अभिभावकं थ:गु मस्तयूत स्यनेमा:गु खँय् ब: बियादिल। 'महानगरं स्थानीय पाठ्यक्रमया रुपं नेपालभाषा अध्यापन न्याकाधुंक्मूगु दु, आ: थ्व दीमखु। वरु विस्तार जुयावनी' उपमेयर खड्गी श्रेष्ठं धयादिल।

बुद्धनगरय् बुद्ध मूर्ति प्रतिस्थापित

बौद्ध भावना केन्द्रय् प्रतिस्थापित बुद्ध मूर्तिया अनावरण जूगु दु। केन्द्रय् न्ह्यु भवन धम्महलय् ध्यान मुद्राय् दुम्ह भगवान गौतम बुद्धया प्रतिमा यें महानगर प्रमुख विद्यासुन्दर शाक्यं अनावरण

यानादीगु ख:। मूर्ति अनावरण लिपा नवासें महानगर प्रमुख शाक्यं बुद्धया आदर्श व लुम्बिनीया पहिचानया निर्ति राज्यं लगानी अप्वय्कूगु धयादिल। बुद्ध नेपालय् जन्म जूगु धयाच्वंसां थनया बौद्ध केन्द्रत

पिने देय्या म्वाहालिं निर्माण, पुनर्निर्माण जुयाच्वंगु खँ न्ह्यथंसें शाक्यं थ:गु नेतृत्वय् यें निर्वाचित जनप्रतिनिधिपिनिगु सामुहिक निर्णय याना: नेपाली बज्रयान परम्पराया विहार निर्माणय् म्वाहालिं यायूगु न्याकागु दावी यानादिल।

प्रतिस्थापित प्रतिमा बाबुकाजी शाक्यया परिवारं थ: मद्रुपिं मांअबु, जहान व काय्या नामय् दान यानादीगु ख:। प्रतिमा प्रतिस्थापन यायूत भिक्षु इन्दक स्थविरं शील प्रदान यानादीगु ख:सा भिक्षु संघपाखे वुद्धाभिषेक (मंगल पाठ) व बुद्ध पूजा या:गु ख:। भवन दय्केत महानगरं करीव ४ करोड तका आर्थिक म्वाहालिं या:गु ख:।

नेपालभाषा साहित्य ...

सक्रिय सृजनशीलताया प्रतिमूर्ति, विचारोत्तेजक बौद्धिक आत्मीय गुरुवर साहित्यिक व्यक्तित्व जिं सदां हनावयाच्वनाम्ह वरिष्ठ कविवर पूर्ण वैद्य सर थौं बहनी मन्त धैगु हृदयविदारक खँ न्यना: स्तब्ध जुल ! वय्क:या लुमन्तिइ अनायास ख्वाबि धा: हाल। मद्रुम्ह वय्क: सुखावति भूवनय् बासं लायेमा !! शोकाकुल परिवार प्रति जिगु भावपूर्ण समवेदना !! किपालिसें संचारकर्मी महर्जनं च्वयादीगु दु।

कवि राज दास श्रेष्ठं पूर्ण वैद्यप्रति श्रद्धान्जली प्वंकुसें छन्हुं हे स्वंगू पोस्ट तयादीगु दु। न्हापांगु पोस्टय् छुपु कवितालिसें श्रेष्ठं थुकथं बिचा: हाय्कादीगु दु। 'सक्व देशया 'नेवा: हना: सिरपा:' ससम्मानित जुयादीम्ह, छम्ह य:म्ह जि गुरु, अति हनेबह:म्ह, मन्त हं भिह्या: व, वन हं व गन, तर दनि

व जिगु नुगलय्, वैगु 'कविताया लाग' व 'ल: ल: ख:' नापं।' निगूगु पोस्टय् मद्रुम्ह वैद्य:या 'ल:ल:ख:' नेपाल भाषा गद्य कविता ख्यलय् छगू ज्व: मद्रुगु कृति धासें ल:ल:ख: कविता सफूया अंग्रेजी अनुवाद मचयउक या ध्वतभच सफूया किपा ब्वयादीगु दु। स्वंगूगु पोस्टय् कुन्दनप्रसाद श्रेष्ठं च्वयादीगु स्वंगू सफूया विवेचना 'गुरुदक्षिणा' सफू व मचयउक या ध्वतभच सफूया किपा पोस्ट यासें मेगु छुपु चिनाखँ च्वयादीगु दु, 'गुरु दक्षिणा धका:, छन्त छु बि जिं, सिवाय् थ्व नुग:या, ल: निफुति, तसकं य:पिं हनेबह:पिं जि, नापं छन्त तैतये जि।'।

वैद्यया जन्म नेसं १०६० (वि.सं. १९९७) गुंपुन्हिकुन्हू ख्वपया च्वेछें त्वाल्य जूगु ख:। गुंपुन्हिकुन्हू जन्म जूम्ह वैद्य गुंपुन्हिया न्यान्हु लिपा थ्व लोक त्व:ता: वैकुण्ठ यात्राय् वन। नेपालभाषाय् गद्य: कविता

अथवा न्हू कविता ख्यलय् वय्क:या योगदानयात ल्व:मके फइमखु। वय्क:या साहित्य ख्य:यात योगदानया कदर यासें वय्क:या थीथी सिरपालं सम्मानित नं या:गु दु। वय्कलं 'सरासू' (२०२१/नेसं १०८४), ल: ल: ख: (२०५२/नेसं १११५) लगायतया सफू पिथनादीगु दुसा छुं दँ न्ह्य: वय्कया 'ल: ल: ख:.' चिनाखँ सफू अंग्रेजी भासं अनुवाद जुया: मचयउक या ध्वतभच नामं सफू पिहांव:गु ख:। वय्क:यात नेसं १०८४ (वि.सं. २०२१) स 'सरासू'या लागिं नेपा:या हे न्हापांगु साहित्यिक सिरपा: 'श्रेष्ठ सिरपा:.' नं ल:ल्हा:गु दुसा वय्क: मेमेगु सिरपालं नं सम्मानित जूगु दु। नेपालभाषा साहित्य ख्यलय् गद्य कविता दयाच्वँतले नेपालभाषा गद्य कवितायात न्ह्युगु धा: बियादीम्ह कवि पूर्ण वैद्य व हे कविताय् म्वाना हे च्वनी। मद्रुम्ह कवि वैद्ययात श्रद्धान्जली देछा।

'छम्ह स्यनामि, छगः ल्यापटप'

यें महानगरं कन्या मन्दिर माध्यमिक विद्यालयया स्यनामिपिन्त ल्यापटप ल:ल्हा:गु दु। 'छम्ह स्यनामि, छगः ल्यापटप' अभियान अन्तर्गत वंगु शनिबा: ब्वनेकुथिया २७म्ह स्यनामिपिन्त ल्यापटप ल:ल्हा:गु ख:।

२५ वडाया वडा अध्यक्ष नीलकाजी शाक्य व १७ वडाया वडाध्यक्ष नविन मानन्धरलिसें महानगरया शिक्षा अधिकृत मोतीराज

खनालं संयुक्त रुपं ल्यापटप वितरण यानादीगु ख:।

ज्याइवल्य वडा २५ या अध्यक्ष शाक्यं विद्यालयं रचनात्मक ज्याइव: हया: महानगरयात स्वापू तयूत इनाप यानादिल। शिक्षा अधिकृत खनालं, चालू आर्थिक दँय् महानगरं शिक्षकपिनिगु निर्ति ल्यापटप न्यायूत बजेट विनियोजन यानागु जानकारी बियादिल।

कोरोनाया दथुइ...

कथं असोज ३ गते आइतबा: येंया क्व:ने लागाय् रथ यात्रा याइ। उगु दिनय् रथयात वसन्तपुरं साला: चिकंमुग:, जैसीदेग:, ह्यूमत, क्वीर्हित, भिंघ:त्वालं मरु जुया: बसन्तपुलिइ हे थ्यंका: रथजात्रा क्वचाइ। थुगु दिनय् राष्ट्रप्रमुखया हैसियतं राष्ट्रपतिं अले प्रधानमन्त्रीलिसें मन्त्रीत व थीथी निकाय, नियोगया उच्च पदाधिकारीपिं वसन्तपुलिइ वया: गद्दी वैठकय् च्वना: जात्रा स्वयंयु परम्परा दु। वयां कन्हय् कुन्हु भाद्र शुक्ल पुर्णिमा (असोज ४ गते) या दिनय् येंया थ:ने लागाय् रथ साला: थ:नेया: न्याय्की। थुगु दिनय् बसन्तपुलिं रथयात प्याफ:, यत्खा, न्यत, त्यंग:, न्ह्य:खा, थाय्मरु, न्हाय्कत्वा:, असं, बालकुमारी, जनबहा:, वंग:, मखनं जुया: वसन्तपुलिइ हे थ्यंका: जात्रा क्वचाइ। थुगु दिनय् सकसिया छैय् छैय् समयबजि दय्का: नय्गु लिसें समयबजि फ्वं:पिन्त इनेगु नं याइ। समयबजिलिसे विशेष स्वापू दुगु दिं जूगुलिं थुगु दयात समयबजि पुन्हि नं धाइ। रथजात्राया लिपांगु दिं असोज कृष्ण तृतीया (असोज ८) या

दिनय् नानिचाया: न्यायकेगु इवल्य् रथयात किलाग: लागाय् सालेगु याइ। व हे दिं चान्हय् १०:३६ ता: इलय् य:सिं क्वथलेगु साइत दु। य:सिं क्वथलेधुंका: थुगुसीया जात्रा विधिवत् रुपं क्वचाइ।

थुगुने कोरोना महामारीया दथुइ कडा लकडाउन न्यानाच्वंगु अवस्थाय् जात्रा स्थगित जूगु ख:। थुगुसी धा:सा ईन्द्रजात्रा व्यवस्थापन समितिं जात्रा न्याकागेगु निर्णय याय्धुंक्मूगु दु। करीब दक्व हे क्षेत्रय् खुला जुइधुंक्मूगु अवस्थाय् स्वास्थ्य मापदण्डयात पूर्ण पालना याना: जात्रा न्याकागेगु योजनाय् थ:पिं दुगु समितिया नाय: गौतम शाक्यं धयादिल। वंगु श्रावण ३२ गतेया दिनय् ईन्द्रजात्रालिसे सम्बन्धित दक्व गुथि, खल:पुच:लिसे च्वना: जात्रा याय्गु निर्णय या:गु ख:। थ्व सम्बन्धय् यें महानगरपालिकाया मेयर विद्यासुन्दर शाक्यालिसे सहलह जुइधुंक्मूगु व मेयर शाक्यं जिल्ला प्रशासन कार्यालय यें, सुरक्षा निकायलिसें सम्बन्धित दक्व पक्षयात स:ता: वैठक याय्गु बचं बियादीगु ईन्द्रजात्रा व्यवस्थापन समितिया नाय: गौतम शाक्यं जानकारी बियादिल।

भीगु इच्छुमती पार्क व कोरिडोर शुभारम्भ

दु। वडा १ यू कमलपोखरीया न्हापांगु चरणया ज्या क्वचायुधुकल, दोस्रो चरणया ज्या जुयाच्वंगु दु।

अथेहे प्रदेशसभा सदस्य स्थापितं टुकुचाय् दयकूगु छैं शुनेमाःगु धयादिल। 'टुकुचा गन गन बाः वनाच्वंगु दु, अन अन कोरिडोर दयकेमाः, दरबार दुने नं कोरिडोर दयकेमाः' सांसद स्थापितं धयादिल। पार्क निर्माण यायूत सार्वजनिक जग्गा पहिचान याना वडां १० लाख तका खर्च यानाः पःखाः दयकागु वडा २८ या अध्यक्ष भाइराम खड्गी धयादिल।

पार्क महानगरं निर्माण यागु खःसा कोरिडोर प्रदेशसभा सदस्य स्थापितया संसद कोषं दयकूगु खः। पार्कया लागत ३७ लाख ७० हजार खःसा कोरिडोर करीब १ करोड ३८ लाख तकाया लागतय् दयकूगु खः। कोरिडोरया लम्बाई १ सय ४० मिटर दु।

यै महानगरया मेयर विद्यासुन्दर शाक्य वडा २८ यू भीगु इच्छुमती पार्क व प्रदेशसभा सदस्य केशव स्थापितं शंकरदेव क्याम्पसपाखे प्रदर्शनी मार्ग स्वाइगु टुकुचा कोरिडोर शुभारम्भ यानादीगु दु। पार्कया उलेज्या यायुधुकाः ज्याइवलय् नवासें यै महानगरपालिकाया मेयर शाक्य, छ्मू वडाय् छ्मू पार्क दयकेगु नीति कथं सार्वजनिक जग्गा

संरक्षण यानाः अन पार्क दयकाच्वनागु धयादिल। स्थानीय विवाद मजूस बजेटया समस्या मदुगु व अःपुक हे ज्या यायुफइगु शाक्यया धापू खः। वडा व वडानाप स्वाःगु सिमानाय् विकासया सन्दर्भय् मेयर शाक्यं धयादिल, 'रानीपोखरीया न्हापांगु चरणया ज्या सम्पन्न जूगु दु। दोस्रो चरणय् शान्तिवाटिका विकास यायेत्यनागु

सोह्रखुट्टे गनेद्यःयाथाय् धवाखा व ल्वहं लाय् सिधल

यै महानगरपालिका १६ वडा सोह्रखुट्टे सिद्धि गनेद्यःया थाय् वनेगु लँय् ल्वहं लाय्गु व धवाखा दयकेगु ज्या क्वचाःगु दु। देगः परिसरय् जूगु छ्मू ज्याइवःया दथुइ

सांसद बसन्त मानन्धरं ल्वहं लाय्गुलिसें धवाखा तयगु ज्या सिधःगु देगःया उलेज्या यानादिल।

श्री सिद्धि गणेश प्रवेशद्वार निर्माण उपभोक्ता समिति गठन यानाः थुगु ज्या याःगु खः। बागमती प्रदेशया सांसद बसन्त मानन्धरया सांसद बिकास कोषं १८ लाख ३४ हजारया ग्वहालिं ल्वहं लाय्गुलिसें धवाखा तयगु ज्या जूगु खः। उपभोक्ता समितिया काजि लक्ष्मण गमालया सभाध्यक्षताय् जूगु ज्याइवलय् १६ वडाया अध्यक्ष मुकुन्द रिजाल, सोह्रखुट्टे प्रहरी निरीक्षक प्रज्वल थपलिया व रिना थापा मानन्धरलिसेया उपस्थिति दुगु खः।

सँय-खुँ हयाः बौद्ध सम्पदा न्हंके ब्यूगु सांसद शाक्यया धापू

नेपालय् थीथी इलय् बौद्ध सम्पदा व बौद्ध धर्मय् प्रहार जूगु खँ बागमती प्रदेशया सांसद डा. अजयक्रान्ति शाक्यं न्ह्यथनादीगु दु। धर्माकर महाविहार स्वबहाःया अशोक चैत्य पुनर्निर्माण लिपा गज्जु छुइगु ज्याइवलय् नवासें वयकलं जयप्रकाश मल्ल जुजुया पालय् सँय-खुँ हयाः बौद्ध सम्पदा न्हंके ब्यूगु दावी यानादिल। वयां लिपा नं थीथी इलय् बौद्ध सम्पदा न्हंकेगु कुतः जूगु वयकःया धापू खः। सांसद शाक्यं इतिहासया थीथी

कालय् बौद्ध सम्पदा न्हंकेगु ज्या जूगु न्ह्यथंसें आः सकलें जानाः थज्याःगु सम्पदा संरक्षण याना वनेमाःगु खँय् वः बियादिल।

ज्याइवलय् शाक्य महाविहार संघया नायः

शुभकाजी शाक्य, यै महानगरपालिका २१ या वडाध्यक्ष उदय चुडामणि बज्राचार्य नुमाःखँ तयादीगु खः।

ज्याइवलय् हनुमानधवाखा दरबार हेरचाहया कार्यालय प्रमुख

रोशन शाक्यया लिसें २१ वडाया दुजःपिनिगु नं उपस्थिति दुगु खः। सांसद डा. शाक्यया सांसद कोषया आर्थिक ग्वहालिं थुगु अशोक चैत्य व देगः पुनर्निर्माण जूगु खः।

काठमाडौं महानगरपालिकाको

निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा

अस्पताल जानको लागि

निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवाको लागि

सम्पर्क गर्नुहोस्

कोभिड विरामीका लागि

१०१

नन कोभिड विरामीका लागि

११८०

मा कल गर्नुहोस।

काठमाडौं महानगरपालिका

हरिभवन, सुन्धारा, काठमाडौं

दीन, दुखी व असहायपिन्त निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा प्रदान।

दानी, सुखी व सम्पन्नयात सशुल्क स्वास्थ्य सेवा वरदान।।

छत्रपाटी निःशुल्क चिकित्सालय (अस्पताल)

स्तरीय सुलभ स्वास्थ्य सेवा सकसिया निम्ति, असहायपिन्त जक निःशुल्क

उपलब्ध सेवा

२४ सै घन्टा सेवा

- आकस्मिक सेवा
- प्याथोलोजी
- एक्स-रे
- ई.सि.जी.
- इको
- वासः पसः
- अन्तरंग सेवा

शल्यक्रिया

- मोतिबिन्दु
- जनरल सर्जरी
- नहायपं, नहाय, गपः
- हाड जोर्नी नशा
- पिसाव नलीया पल्थर बिना चिरफार

बहिरङ्ग सेवा

- मृदु लव्य
- प्लाःया लव्य
- युरोलोजी
- मिसा लव्य
- मवा लव्य
- वाया लव्य
- मिसा लव्य

अन्य सेवा

- जेसिङ्ग
- ईण्डोस्कोपी
- कोलोनोस्कोपी
- फिजियोथेरापी
- अल्ट्रासाउण्ड, कलर डप्लर व इको
- युरोपेली स्तरया दन्त प्रयोगशाला
- जनरल मेडिसिन
- चर्म तथा यौन लव्य
- नहायपं, नहाय, गपःया लव्य
- जनरल हेल्थ चेकअप
- शाइराइड व मधुमेह लव्य
- चिकित्सा मनोरोगविद परामर्शदाता सेवा

७०८ गंगालाल मार्ग, छत्रपाटी, काठमाडौं, फोन : ४२१६१३८, ४२५७९९९, ४२६६२२९, E-mail: cfclinic@mail.com.np, www.free-clinic.org.np